

BM-II.059.1.23.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7505 Pana Posła Tomasza Kostusia w sprawie dotacji dla domów pomocy społecznej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.), domy pomocy społecznej prowadzone są w ramach zadań własnych przez gminy lub powiaty, przy czym domy gminne finansowane są ze środków własnych gmin (w tym z odpłatności mieszkańców i ich rodzin), zaś domy powiatowe ze środków własnych powiatu (w tym odpłatności mieszkańców, ich rodzin oraz gmin) i dofinansowywane z budżetu państwa. Regionalne domy pomocy społecznej mogą być finansowane jako zadanie własne samorządu lub dofinansowywane z budżetu państwa. Podkreślenia wymaga fakt, że prowadzenie domów pomocy społecznej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego.

Od 1 stycznia 2004 roku, zgodnie z art. 53 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, powiat otrzymuje dotację na mieszkańców domów pomocy społecznej prowadzonych w ramach zadania własnego lub prowadzonych na jego zlecenie, których umieszczono w tych placówkach na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 roku (tzw. „stare zasady”). Dotacja, przekazywana jest przez wojewodę w okresach miesięcznych, w wysokości odpowiadającej iloczynowi liczby mieszkańców placówek skierowanych tam przed 1 stycznia 2004 r. i średniego miesięcznego kosztu utrzymania w placówce, pomniejszonego o dochody uzyskiwane z odpłatności za pobyt mieszkańca. W zależności od sytuacji finansowej domów pomocy społecznej w powiecie, a także od uzyskanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w tych placówkach, wojewoda może zwiększyć kwotę dotacji dla powiatu do 20%, a w przypadku domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, w których odpłatności są najniższe, nawet o 50%.

Wojewodowie, jako dysponenci części 85 budżetu państwa, jeszcze na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej, w oparciu o wytyczne Ministra Finansów wskazane w tzw. piśmie limitowym, planują wydatki na zadania z pomocy społecznej, w tym związane z dofinansowaniem bieżącej działalności domów pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy przyjęci do tych placówek przed 1 stycznia 2004 r., a także osoby ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem (wydatki planowane w dziale 852 – Pomoc społeczna, w rozdziale 85202 – Domy pomocy społecznej).

W trakcie roku budżetowego wojewodowie mogą dokonywać przeniesień wydatków w ramach danej części, co może wpłynąć na wzrost rocznego limitu środków na dofinansowanie utrzymania domów pomocy społecznej. Decyzje w tym zakresie

podejmowane są na szczeblu wojewody, w myśl art. 171 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.).

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej może przyznać wojewodom dodatkowe środki z rezerw celowych budżetu państwa w danym roku budżetowym, jednakże jest to uzależnione od limitu środków pozostających w jego dyspozycji.

W obecnym kształcie projektu ustawy budżetowej na rok 2025 uwzględniono zwiększenie puli środków z rezerwy celowej budżetu państwa na zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej o dodatkowe 80 mln zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności domów pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy przyjęci do nich przed 1 stycznia 2004 r., a także osoby ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem. Przyjęcie ustawy budżetowej na rok 2025 z uwzględnieniem zwiększenia rezerwy celowej na zadania z pomocy społecznej umożliwi Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonanie, w porozumieniu z wojewodami, zwiększenie budżetów wojewodów w obszarze pomocy społecznej na dofinansowanie kosztów utrzymania domów pomocy społecznej.

Warto zaznaczyć, że do ustawy o pomocy społecznej wprowadzono zmianę, która umożliwiła przyjęcie przez Radę Ministrów Uchwały nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024– 2027”. W 2024 r. środki przyznano w okresie od 1 lipca do 31 grudnia, a na wypłatę dodatków dla pracowników domów pomocy społecznej uruchomiono ponad 393 mln zł. W celu realizacji Programu w 2025 r. zebrano zapotrzebowanie z poszczególnych województw, a Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zwrócił się do Ministra Finansów o przekazanie zapotrzebowanych środków rezerwy celowej do wojewodów. W ich ramach uwzględniono ok 790 mln zł dla pracowników domów pomocy społecznej. Procedura przekazywania środków na wypłaty dodatków wkrótce się rozpocznie. Zainicjowany program w istotny sposób wspiera samorządy w realizacji ich zadania własnego.

Odpowiadając na pytanie dotyczące liczby mieszkańców domów pomocy społecznej umieszczonych na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 roku informuję, że zgodnie ze sprawozdaniem resortowym MRiPS-05, wg stanu na 31 grudnia 2023 r. w domach pomocy społecznej przebywało 17 962 mieszkańców umieszczonych na „starych zasadach” – najwięcej w województwie mazowieckim (2 162 mieszkańców), a najmniej w lubuskim (506 mieszkańców), co obrazuje poniższa tabela.

Lp.	Województwo	liczba mieszkańców przebywających na starych zasadach
1	dolnośląskie	1 246
2	kujawsko - pomorskie	900
3	lubelskie	1 100
4	lubuskie	506
5	łódzkie	1 133
6	małopolskie	1 704
7	mazowieckie	2 162
8	opolskie	804
9	podkarpackie	1 132
10	podlaskie	647
11	pomorskie	1 071
12	śląskie	1 725
13	świętokrzyskie	733
14	warmińsko-mazurskie	922
15	wielkopolskie	1 314
16	zachodniopomorskie	863
	razem:	17 962

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/